

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIO I ADMINISTRACIO

PERLA, 2.—REUS
TELÉFON N.º M. 168

NO'S RETORNEN EI'S ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

Any XIII

Núm. 221

Reus, dijous 3 d'Octubre de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIO

REUS. Ptes. 1'50 al mes.
Fora. 4'50 trimestre.
Estranger. 9'—

Número solt 5 cèntims

SABONERIA QUEROL

Fàbrica: Carrer Boule (darrera e Teatre Fortuny)-Tel. 318

	Pessetes	Pessetes
Classe Extra, blanc, Quintá (41'6 kgs.) a	55'50	Arroba 13'90
" Superior " " " " " "	54'—	" 13'50
" Primera " " " " " "	50'50	" 12'65
" Segona " " " " " "	46'50	" 11'65
" Tercera " " " " " "	44'05	" 11'15
" Corrent " " " " " "	40'—	" 10'—

FRANC FÀBRICA

ENFERMETATS DELS NOIS

Pel metge especialista Francesc Figuerola

DE L'HOSPITAL CÍVIC MILITAR I DEL DISPENSARI MUNICIPAL

LABORATORI de SEROLOGIA I BACTERIOLOGIA
i d'anàlisi químic aplicat a la clínica

REACCIÓ DE WASSERMANN

Carrer de la Font, 12 - Reus Consulta de 3 a 5

Dr. S. GIL VERNET

METGE DIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE SANTA CREU. EX-PREPARADOR
ANATÓMIC PER OPOSICIO DE LA FACULTAT DE MEDICINA

CIRURGIÀ: MATRIU: VIES URINÀRIES
ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES

Consulta de 6 a 9

Carrer Nou de Sant Francesc, 5, principal.-BARCELONA

Eugeni Mata Pons

REPRESENTACIONS
SEGURS MARÍTIMS

Carnicerías Velles, 5 i 7 (Tel. 366) REUS

Jaume Simó i Bofarull

ADVOCAT DELS IL·LTRES. COL·LE-
GIS DE REUS I TARRAGONA

Despatx: Robuster, 28, ent., de 11 a 12 i de 16 a 18

CRÒNICA ESTRANGERA

L'armistici búlgar-aliat

Com calia preveure, les negocia-
cions de Salònica han estat ràpides.
L'acceptació immediata, per part
dels plenipotenciaris búlgars, de
les condicions de l'Entente proven
que el Govern de Bulgària havia
pres ja el seu determini. Era evi-
dent que, en un sentit o altre, ur-
gia a la Bulgària l'aclarir la seva
situació.

Ja està aclarida, en gran part al-
menys. Una incògnita resta encara.
¿Es possible un cop d'Estat que fa-
ci caure Malinof del poder i anul-
li el pacte d'armistici? En tot cas,
aquest cop d'Estat, a hores d'ara,
tindria poques probabilitats d'èxit.
I no es fàcil ja que arribi a pro-
duir-se.

El primer problema, alhora polí-
tic i militar que l'armistici búlgar-
aliat planteja, és el de les relacions
entre Bulgària i els seus ex-aliats
de la Quàdruple. Fins direm que
aquest problema és més interessant
que no pas el fet mateix de l'ar-
mistici.

Quan, en mig d'una guerra, és
rompuda una aliança, hi ha moltes
probabilitats que'ls qui foren aliats
esdevinguin enemics. I en el cas
actual, aquestes probabilitats són
realment considerables.

¿Es resignaran els imperis cen-
trals a restar pràcticament incommu-
nicats amb la Turquia i a fer, per

BANC DE REUS de Descomptes i Préstams

Admetem en concepte de **DIPÓSIT DE CUSTODIA** lliure de comissió de tota classe de títuls, cuidant del cobro dels respectius cupons al seu venciment.

■ Otorguem préstecs sobre valors de contractació corrent.

Rebem valors en compte corrent, franc de comissió, cuidant així mateix del cobro pels cupons i abonament en compte del seu producte mitjansent avís.

Per a la custodia dels valors posem una *cambrà acui-
raçada* posada a cobert de tot risc, oferint les majors condicions de seguretat.

tant, absolutament segura la pro-
pera sumissió del Govern de Cons-
tantinoble als aliats? Signat l'ar-
mistici entre la Bulgària i els aliats,
només resta als imperials un recurs
per a evitar llur comunicació amb
la Turquia. Aquest recurs és el de
invasió de la Bulgària, marxar sobre
Sofia i apoderar-se del troç de fe-
rrocarril Berlín-Vienna-Belgrad-Sofia-
Constantinoble que passa per
Bulgària.

Pero aqueixa empresa és en ex-
trem atzarosa i difícil, sobre tot si
els búlgars rebien hostilment les
tropes austro-alemanyes. D'altra
banda, cal tenir present que per la
banda de Kustendil les tropes alia-
des eren ja a un parell de jornades
de Sofia en el moment d'ésser sig-
nat l'armistici, i que podrien ada-
vançar als austro-alemanys en el
cas que aquests volguessin dirigir-
se sobre Sofia. De totes maneres,
és aquesta una qüestió que molt
aviat quedarà aclarida, puix l'es-
forç dels imperials en tal sentit
hauria d'ésser immediat.

La Bulgària, anticipant-se a pac-
tar amb els aliats, haurà evitat el
perill de l'aixafament militar i po-
lític que la menaçava i obtindrà
condicions relativament favorables
en ésser solucionat el problema dels
Balcans pel tractat de pau general.
No és probable que perdi cap tros
important del territori que tenia
abans d'entrar a la guerra l'any

1915, i potser encara aconseguirà
un augment de territori per la part
de la Turquia, sobretot si, com
sembla, esdevé Constantinoble un
port lliure internacional. Els ser-
bis, que són els que més dany han
rebut per efecte de la intervenció
búlgara, podran mostrar-se gene-
rosos, en venir la pau, davant l'en-
grandiment de llur nació, que es-
devindrà la Jugoeslavia i que pos-
seirà un ample litoral adriàtic, la
qual cosa els permetrà d'ésser
menys exigents pel que toca al
problema de la Macedònia, causa
de la enemistat serbo-búlgara.

No sortirà tant bé de la guerra
la Turquia, adhuc fent la pau se-
parada. Perdran els turcs, ultra
Constantinoble i els estrets, la Ar-
menia, la Mesopotàmia, l'Àrabia,
la Palestina i la Síria, quedant així
reduïda la Turquia a l'Àsia Menor.

A. ROVIRA i VIRGILI.

Notes polítiques

Nou mesos!

S'han complert nou mesos del
nomenament d'alcalde «popular»
de Reus, fet pels possibilistes de
«ambas tendències» a favor del con-
servador dato-maurista don Manel
Sardá... a pesar de que per a dis-
culpar-se davant l'opinió els «iz-
quierdas» del possibilisme digue-

ren que l'havien elegit només que
per vuit mesos, i en desagravi.

«Será chico o chica?»

L'homenatge a Galdós,
Càvia i Unamuno

La Comissió organitzadora del
banquet de desagravi a Galdós,
Càvia i Unamuno per la conducta
observada amb sos escrits pels en-
carregats d'exercir la censura en el
Govern civil ha comunicat que'ls
tres escriptors han acceptat ja l'ho-
menatge.

Aquest se celebrarà el dia 13 de
aquest mes, en el lloc i a l'hora
que oportunament s'anunciaran.

Ahir devia reunir-se la Junta or-
ganitzadora a la redacció de «Los
Aliados, Prim, 15 Madrid.

COMENTARIS BREUS

«Las Circunstancias» callen. Ni
ans d'ahir ni ahir no han intentat
sisquera refutar els nostres comen-
taris al célebre fracassat miting.

«Los pesos» encara no han cai-
gut. I és probable que no caiguin.
Ja férem bé nosaltres de seure! Al
menys tardaran vuit dies a caure...
I en vuit dies hi ha temps suficient
per a... agafar la grippe.

Els «perros» de l'hort comunal—
hort convertit quasi en esbaserar—
no són de cuidado. Lladren quan
els hi obliguen, parapetats detrás
de l'enverjat; però se n'entornen
desseguida cap al jas amb la cúa
entre potes.

Ens ha bastat arrossegar el bastó
per a espantar-los.

Són gossos falders!...

A veure si diumenge es decidi-
rán a burdar novament. Sembla
que'ls diumenges els sent més gent.
I com que ells no tenen intenció de
mossegar...

Creuen que l'èxit està així acon-
seguit.

I l'amo satisfet...

¡Monins!... ¡Monins!... Teniu
aquest os, i no escandalitzeu!

Que feu riure.

DEL CERTAMEN DE L'AGRUPACIÓ HORACI

L'Heroïna

Lema: Bonaventurats!

(FRAGMENT)

ESCENA VI

Sor Magdalena i el Sereno

(Alguns moments després de començar-se aquesta escena, s'il·luminen les finestres).

Sereno. (Cridant a Sor Magdalena que se'n va).—Sor Magdalena.

Sor Magdalena. (Parant-se, mig-girant el rostre).—Que se li ofereix?

Sere.—Desitjaria parlar amb vostè una estona.

Sor. (Avançant cap an ell).—Pot explicar-se.

Sere.—Vull fer-li una pregunta.

Sor.—Si puc contestar-la, el complauré.

Sere.—Per qué m'ha dit que vostè havia enterat a don Francesc, que jo havia pegat al Geroni?

Sor.—Si no ho hagués fet, no li hauria dit.

Sere. (Amb enuig).—Sospito que no ha sigut vostè.

Sor.—Perquè?

Sere.—Deu haver-li dit l'Angel o algun d'aquells malalts.

Sor.—S'equivoca.

Sere.—I vostè ment.

Sor. (Sorpresa).—Ha dit?...?

Sere.—Que ment.

Sor.—I si així hagués sigut?...?

Sere.—Vostè no pot mentir.

Sor.—Pst!.. No és vostè l'indicat per a dir-m'ho. Les mentides, quan es diuen en fi de bé i per Déu, no l'ofenen.

Sere.—Molt negra deu tenir la consciència el vostre Déu, quan als humans així castiga. (Pels malalts)

Sor.—I vostè augmenta el seu dolor, inspirat pel dimoni.

Sere. (Amb ironia).—Tot ho fa en fi de bé vostè, pero no pensa que això a mi em perjudica.

Sor.—La meva missió, en aquesta casa, com la seva—sinó que vostè no la compleix—és la de vetllar

pels malalts. Jo no puc perjudicar an ells per a salvar a vostè.

Sere. (Despectiu).—Jo no hi crec en vostè.

Sor.—Si no creu en Déu, com pot creure en mi? (S'hi acosta, i li parla en veu baixa, reullant per arreu, per temor de que la sentin.) Bé hi va creure; bé va permetre que mentís, que continués mentint, després d'aquella nit que va sorprendre'm, i volia forçar-me...

Sere.—Per que em temptava.

Sor. (Indignada).—Miserable! Que jo el temptava diu?... Comprovi-ho?... Pst!.. Sou com els llops, que, ávids de mossegar la carn, no us commou, no compreneu la puresa de l'ovella en el seu tendre balar.

Sere.—Doncs per que si això va callar-se, ara a lo del Geroni...

Sor.—A nosaltres, el mal que es fa al pròxim, ens dol tant, més, que el que ens fan a nosaltres mateixos. Allavors jo era la única responsable. Sacrificant-me jo, podia salvar a vostè. No més hauria calgut que hagués indicat el més lleu indicati del seu fet a don Francesc, per a que hagués rodolat al presiri. I si ara tampoc he sigut jo qui li ha dit. No. Ho confesso. Han sigut ells, els malalts, els que se li han queixat. Tal vegada no tenen raó de queixar-se?... I jo no he pogut dir-los que mentien, perque deien la veritat. Si no hagués sigut per mi a hores d'ara ja no serviria en aquesta casa. No va comprendre el meu gran sacrifici; tampoc el comprèn ara, perque vosaltres, com que us revolqueu pel fang, no podeu enlairar-vos a cap grandesa.

Sere.—S'equivoca, Sor Magdalena. N'hi estic molt agrait.

Sor.—Oh! No menteixi. M'ho agracix amb l'odi. (Gest d'ira del Sereno). Si; amb l'odi. Els favors sempre s'acostuma pagar-los amb

l'odi, per que qui els reb es creu inferior, més baix, que el que l'ha favoregut. I la seva rabia, d'impossibilitat d'esbargir-se amb mi, se la distreu aqotant les covades espatlles dels malalts. (Energica), Oh!... Això mai Vaig sacrificar-me per vostè. Ara em sacrificaré pels malalts. La meva vida, com la del Mestre, serà una flama de dolor. Pero soc forta i no la temo.

Sere.—Vostè pot sacrificar-se tant com vulgui, pero a mi no té dret a perdre'm. (Amb despreci).

Sor. (Amb gran energia).—A aniquilar lo! A destruir-lo! Ah!... Si la meva veu fos prou poderosa, manaria que la terra que trepitja s'obris en un abim espantós, i s'entonzés a l'infern. Si fins m'estranya que Déu, al veure que alça el braç contra els malalts, no li hagi paralitzat, o que no torni la raó per uns moments als malalts, i els inspire que tots a una es rebel·lin, i que l'arrastrin per aquest pati i a patades l'aixafin fins a aplanar-lo al mateix nivell de la terra. Vostè amb la seva maldat, és qui més hauria de portar les trabes i la camisa de força. No pensa, al pegar a un malalt, que aquell home té mare, o esposa, o fills, i no es recorda del gran dolor dels que l'estimen? Bé n'és prou d'amarga la seva vida, i vostè encara vol fer-li més! No son els malalts sols, no, els que demanen a Déu justícia... Son ses mares, ses esposes, els seus fills, que en un chor esgarritós de gemecs i llàgrimes, aixecant els braços al cel amb gestos llastimors imploren la salvació. I no'n dup-ti de la justícia de Déu... Sent? No'n dup-ti. (Amenaçant-lo). La seva ma irada, caurà inexorable damunt la seva testa.

Sere. (Torbat i suplicant).—No cri-di, Sor Magdalena, que poden sentir-la i...

Sor.—Quan culpable deu ésser que al parlar-li tèm que em sentin.

Sere. (Amb menyspreu).—Pst!.. No li dic això. Volia dir-li que aquí dins, vostè no és ningú per a cridar. (Amb la veu fosca). Aquí dins, en aquestes hores, jo soc l'amo.

Sor.—Quan malvat deu ésser que per a governar necessita les tenebres! L'amo ha dit!.. Es massa poc detestable aquest mot per a aplicar-se'l. Sab qui és vostè?... El botxí, l'assassí, el més vil de tots els assassins, perquè assassina amb una arma sorda, que mata poc a poc. Pensi que els malalts sempre es recorden del mal que se'ls hi ha fet.

Sere. (Amb enuig, avançant).—Sor Magdalena!.. Li dic que calli.

Sor.—L'amo ho mana! (Amb ènfasi). Però el servent no'l vol creure. S'atrevirà amb mi com amb els malalts?

Sere. (Neguitós).—Si tant m'apura...

Sor.—Miserable! Gosa fer-ho!.. Jo soc més feble que ells perquè soc dona, però pensa que la religió em fortifica.

Sere. (Fent esforços per a contenir-se).—Sor Magdalena!

Sor.—Desventurat! Dupto que hagi nascut d'una dona.

Sere. (Amb ademà d'abraonar-s'hi).—Sor Magdalena!.. Prou.

Sor. (Estirant-se magnífica, alçant el braç).—Atura't, covard! que no més cal que aixequi el braç brandant una creu, per a que et caragolis als meus peus, com una serp infernal, ferit per un llamp caigut del cel.

Sere.—No soc un infant per a que m'espanteu amb aquestes amenaces.

Sor. (Transfigurant-se, mirant al cel, amb expressió d'una súplica infinita).—Jesús! Perdoneu al pecador. Serà tard quan l'orb veurà la llum de l'aua eterna. Ni a l'evocar la vostra imatge s'arrepenteix. Jo pregaré per a que el salveu. Salveu-lo an aquest pecador.

Jesús, és d'aquells que et claven en la Creu i els perdonares. Els malalts, junt amb mí, resaran pel seu botxí. Sols per a abraçar als teus botxins, hauries desclavat els braços de la Creu. Clou els braços i apropa els llavis al seu front, que l'òscul sagrat li tornará la raó. Li obrirà els ulls a la llum de la Veritat. Senyor!.. (Silenciosament, mirant al cel, s'allunya, i desapareix confonent-se amb la penombra).

ANTON FUSTER VALLDEPERAS.

(Quadre dramàtic guanyador de un accésit al premi de El Olimpo).

LA GUERRA

L'ofensiva francesa

a la Xampanya

El progrés francès ha començat novament entre l'Aisne i el Vesle.

En la Xampanya les tropes franceses, continuant sos atacs, completaren sos éxits al cap al tard en sa dreta, efectuant un avanç important en la vall de l'Aisne i conquistaren Bonarville i Conde-les-Autry.

Els francesos feren nombrosos presoners i capturaren un material considerable.

Des del 26 de setembre passat la xifra de presoners fets entre el Suippes i Argona passa de 14.000.

Ademés, caigueren en poder dels francesos més de 300 canons, gran nombre d'ells de gran calibre.

Presa de Sant Quintí

Segons l'últim parte oficial, proseguint son avenç, l'exèrcit francès ha penetrat a Sant Quintí. La notícia ha produït immensa joia a París.

S'han rendit 10.000 turcs

Comuniquen de Palestina que els anglesos continuaren son avanç cap al Nord del llac de Tiberiades i regions de Derma. Les tropes britàniques están compostes principalment de cavalleria.

Junt a l'estació de Zila es rendiren forces turques i els elements que composaven les guarnicions turques del ferrocarril d'Hadjaz, entre Amman i Maan. Aquestes forces, segons declaració del propi jefe, se componen de 10.000 homes, que formen part del segon cos del quart exèrcit turc.

Varies interessants notícies

Comuniquen de Salónica que, segons els termes de l'armistici, les hostilitats cessaren el dilluns.

—De Berlín diuen que han dimissionat Hertling i von Hintze. No's fa cap indicació respecte els seus probables successors.

—La conclusió de l'armistici entre la Entente i Bulgària segons les condicions proposades pels aliats, se considera com un preludi de greuissims aconteixements polítics i militars.

Se considera imminent l'enviament de parlamentaris turcs al general Allenby.

ENTORN del CONGRÉS de la U. G. de T.

Manifestacions d'En V. Barrio

El senyor Barrio, se retari de la Unió General de Treballadors, ha negat rotundament que del Congrés que s'està celebrant a Madrid pugui sorgir el rompiment de la potencia colectiva, lo que significaria la pèrdua de la unitat d'acció.

Penso—ha dit—que en el Congrés se discutirà tal vegada apassionadament, però això mateix esborra tot temor al tractar-se amb representants conscients lliures de capelletes i cantonalismes.

El punt que potser donarà lloc a debat és el de no haver el Comité nacional convocat a una assemblea per a acordar la vaga general; mes és general el convenciment de que fou impossible omplir aquest tràmit per la precipitació amb que es produí la vaga ferroviària.

De totes maneres, amb discussió

o sense ella, En Barrio està segur de que el Congrés terminarà donant un alt exemple d'unitat, disciplina i entusiasme.

Podrà en el procediment senyalar-se alguna llacuna que origini debat i adhuc una acusació; pero en la marxa doctrinal, en la orientació social i obrera, en la coincidència d'actuació contraria al règim actual no existeixen diferències que puguin provocar el quebrament de la unitat.

SECCIO OFICIAL

Junta local de Reformes Socials

ANUNCI

Se prega als gremis, industrials o comerciants particulars, als qui la llei que regula la jornada mercantil concedeix excepcions respecte a l'hora d'obrir i tancar els seus establiments, la obligació que tenen de remetre a aquesta Junta de Reformes Socials copia de l'acord que hagin adoptat, després d'escoltar als seus respectius dependents, referent a lo previngunt en l'art. 6 de la mencionada llei.

A qual efecte la Junta local de Reformes Socials se reunirà el dia 3 del corrent a les 7 de la tarda, a quina reunió els gremis o comerciants particulars que no hagin arribat a un acord, podran intromar a la Junta respecte a dit extrem.

Lo que es fa públic per a coneixement dels interessats i evitar-los ulteriors perjudicis.

Reus 2 d'octubre de 1918.—L'alcalde-president, Manuel Sardá.

JOVENTUT NACIONALISTA REPUBLICANA

Diumenge dia 6 d'Octubre
INAUGURACIO

DE TEMPORADA

BALL DE TARDA

amenitzat per la Banda

LA PRINCIPAL REUSENSE

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques

DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15	
Baròmetre corregit a 0°.	750.2	751.2	
TERMÓMETRE	Màxima Sol. . .	33.0	
	Ombra . . .	27.0	
	Mínima Sol. . .		
	Ombra . . .	11.7	
PSICRÓMETRE	Termòmetre sec. . .	14.0	16.2
	Idem humit. . .	9.7	10.8
Humitat relativa de l'aire.	57.1	51.1	
Tensió del vapor acuós. . .	6.8	7.0	
ANEMÓMETRE	Direcció del vent.	NO	Calma
	Velocitat del vent.	555.	67.
Pluviòmetre.	11.2	0.2	
Evaporímetre.	7.2	0.5	
Estat del cel.	Ras	Núvol	

Ahir donavem la noticia de la mort de don Josep Zulueta. La noticia, a pesar de donar-la quasi tots els periòdics de Barcelona, no ha resultat certa. El senyor Zulueta ni sisquera està malalt. No cal dir que ho celebrem de tot cor.

El senyor Zulueta ha contestat al telegrama de pésam que'l senyor Junoy envià a la seva familia amb el següent: «Agradezco en el alma sus buenos sentimientos por mi su-puesta muerte.»

¡Bona, pero bona «plancha» ens hem tirat tots els periòdics que'ns terem ressó de la noticia!

D'ençà que el servei de llimpiesa pública de nostra ciutat corre a càrreg del possibilista senyor Folch, al qual li fou adjudicat tant important servei en vista del excelent material que tenia *immovíl* i sense guany, Reus és un paradís.

Els carros destapats al bo del dia, curulls de brossa, escampant-la per les nostres vies al sotrac del carro; munts per les cantonades, residus de fruites i verdures enmatzinant l'aire per les places, sense escombrar ni regar... i amb l'epidemia de la grippe a les portes de Reus.

¿Qué fa la Junta de Sanitat? ¿Qué fa l'alcalde?

Tan implacables com es mostren contra l'anterior contractista perque no era amic dels de la conxorxa conservadora possibilista, enc que utilitzés per al servei un material reglamentari excel·lent.

S'ha encarregat novament de la seva **Consulta de malalties dels ulls**, el Doctor MERCADER. Arraval Alt de Jesús, 36, principal.

La banda «La Principal Reusense» està assatjant les més celebrades sardanes per a executar les en els balls que durant la temporada d'hivern se celebrin en el Foment Republicà Nacionalista.

La senyoreta Dolors Jordana Marimón, filla de nostre volgut amic, l'ex-regidor d'aquest Ajuntament don Ramón Jordana, acaba de donar una altra prova del seu amor a l'estudi i del seu talent.

Acabat el batxillerat, durant el qual en totes les assignatures ha obtingut la nota de sobressortint i matrícula d'honor, ha fet oposicions al «Premi extraordinari del Grau de Batxiller» havent triomfat novament.

Cal felicitar a tan aventatjada estudianta i més encara per ésser la primera vegada que una noia ha obtingut tal distinció.

Al felicitar a la senyoreta Jordana, també ho fem extensiu als seus pares.

F. PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç col·legiat
Arraval Sta. Agna, núm. 57
Valors - Cupons - Camvis - Giros
Pago de tots els cupons venci-ment Octubre.
Compra-venta de valors.
Camvi de monedes i bitllets estrangers.

Per manca de número ahir l'Ajuntament no pogué celebrar sessió de primera convocatoria. Ho farà demà de segona a l'hora reglamen-

taria, que des d'aquesta setmana serà a dos quarts de deu de la nit, en lloc de les 12 del dia que durant l'època estival han vingut celebrant-se.

La Companyia d'electricitat Catalana S. A. ha passat una circular als seus abonats anunciant los que des del primer de novembre sofriran un augment considerable les tarifes de lloguer de comptadors.

MERITORI
de 14 a 15 anys, se necessita. Informaran en aquesta impremta.

Com a despedida del local d'istiu en la societat La Palma s'està organitzant un gran ball per a la nit del proper diumenge.

Ans d'ahir morí en l'Hospital Clínic de Barcelona, on fa pocs dies li practicaren una difícil operació quirúrgica, donya Josepa Batlle, esposa de nostre amic En Josep Ribas Balsells, a qui amb tant trist motiu acompanyem en el sentiment.

"LA VANGUARDIA"

Suscripció, venda, repart, anuncis i esqueles mortuories: JOSEP DEU, corresponsal, A. baix Jesús, 8. Reus

Se'ns prega fem avinent a les senyores i senyoretas socies actives de la secció «Rober» de l'«Associació Reusenca de Caritat», que allargua les vacances estiuencas fins nou avís.

Com a representant de la Societat de Construccions Elèctriques, don Anselm Guasch ha demanat autorització per a instal·lar l'enllumenat a Falset, Marsá, Capsanes, Tivisa i Serra de Almos.

LA CASA BUFILL

Plaça de la Constitució, ven sucre de canya de Cuba, superior, a 70 cèntims la lliura de 400 grams.

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana posarà a la venda dintre pocs dies una Gramàtica Catalana (Grau Mitjà) d'En Pompeu Fabra, per a infants, i un Cartipàs Català (cinc quaderns) text d'En Pau Romeva i il·lustrats per En Josep Obiols. Es reben encàrrecs a les oficines de la «Protectora», Canuda, 14, principal, Barcelona.

El catedràtic i distingit amic nostre don Anton Porta ha sigut designat pel director de l'Institut per a formar part del tribunal examinador dels aspirants a les places pensionades per l'Ajuntament en el Colegi dirigit per Joan Ollé.

Gran Colmado

en el punt més cèntric de Lleida, se ven amb mercaderia o sense ella. Donaran Raó a casa Pujol. — Monterols, 37. — REUS.

S'instrueix expedient per haver faltat a incorporar-se a files als soldats d'aquesta Jaume Queralt i Josep Musté.

Per la Direcció General dels Registres s'ha dirigit una circular als ditetents jutjats municipals perquè expendeixin gratuïtament i sense dilació les certificacions de fe de vida que sol·liciten les dides dels nens expòsits als quals dona lactància la beneficència pública.

Aquestes certificacions haurán de ser expeses en paper comú i dintre el termini màxim de quatre dies a comptar des de llur petició.

Sastreria Martí

MONTEROLS, 17

Se necessiten oficials, mitges oficials i aprenentes sastresses, pagant-se'ls-hi bons jornals.

El text del present nombre ha passat per la censura

SECCIO COMERCIAL

CANVIS CORRENTS
DONATS PER LA JUNTA SINDICAL DEL COL·LEGI DE CORRIDORS DE COMERÇ DE LA PLAÇA DE REUS

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal pessetes	Opera cions
440	Gas Reusense.	250
525	Industrial Harinera	400
645	Banco de Reus de Descuentos i préstamos.	500
500	Obligacions Electra Reusense.	500
25	Companyia Reusen-se de Tranvies, S.A.	250
200	Idem id., Serie B.	500
400	Electra Reusense	500
2600	Institut P. Mata	2500
650	Institut P. Mata.	500
150	Empresa Hidrofórica	125
515	Obligacions Manicomio Reusense.	500
725	Carbuos de Teruel.	500
200	Pantán de Riudecanyes.	50 200

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix des de 1er de juliol de 1915

De Reus a Barcelona

Surt 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m.
" " Vilafranca; " 9'38
" 7'25 " " 9'23 e.
" 8'49 " " 13'27 m.
" 14'13 " " 17'42 c.
" 17'16 " Vilanova " 21'44 o.
" " Vilafranca " 20'37

Companyia Reusense de Tramvies

Servei de trens que regeix des del 9 de Setembre de 1918

Sortides de Reus (Arrabal Robuster)	Sortides de Salou
Tren 26 a les 8'25	Tren 25 a les 9'20
" 32 " 16'—	" 35 " 18'40
<i>Extraordinaris en els dies festius</i>	
" 12 " 15'—	" 1 " 16'—
" 36 " 17'05	

—Els dies festius no circularà el tren ordinari que surt de Reus a les 16'05.

Linia de Valencia

Surten de Salou per a Valencia 6'21, 9'18, 0'02, 18'02 (fins a Benicarló). Arriben a Salou de Valencia 4'19, 8'32, 18'36, 0'35 (desde Benicarló).

IMP. SANTUAN - REUS

Gran Hotel - Restaurant de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà : : Habitacions amb banys, dutxes i telèfon

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Giro

Rambla dels Estudis, 4 Barcelona

TELÉFONS A 2248 i A 3453

Els cafès **GIL**

SON: Els de més fortalesa.
Els de més aroma.

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca)-REUS

ACADEMIA PRACTICA

de Comerç-Idiomes-Batxillerat-Magisteri-
Correus i Telégrafs

DIRECTOR

SECRETARI

En Blai Martí Pamies

En Lluís Rovira Guinart

Llic. en Filosofia i Lletres

Professor-Pèrit Mercantil

AJUDANTS D'AQUEST INSTITUT GENERAL I TÈCNIC

CLASSES ESPECIALS PER A SENYORITES
i NOCTURNES PER A ADULTES

Aquesta «Acadèmia» compta, a més, amb personal competent per a la preparació de Correus i Telégrafs, anant a càrrec de Mr. & Mme. Agusse el grup d'Idiomes.

MATRÍCULA PER AL CURS DE 1918-1919

Arraval de Robuster, n.º 19, principal

Col·legi **BALMES**

PREPARATORI

Parvuls-Elementals-Superiors-Recomanats
ENSENYAMENT DE LA LLENGUA CATALANA

Arraval de Robuster, 19. REUS

Aquest Col·legi desenrotllarà l'ensenyament amb procediments intuitius i pràctics, no admetent més deixebles que els necessaris per al bon èxit de la mateixa.

== MATRÍCULA DE 1918-1919 ==

SE VENEN

A PREUS BARATÍSSIMS, els materials que es necessiten per al servei de Brigada municipal i llimpia pública:

Set carros de ferro galvanitzat, per a la recollida d'escombraries a domicili, de dos metres cúbics de cabuda, tancats hermèticament.

Dos carros-botes de ferro galvanitzat, de 1.100 litres de cabuda, amb dues vàlvules, que al regar escampen l'aigua a set metres d'amplada.

Dos carros-escombres de ferro, sistema modern, escombren dos metres d'amplada per tirada.

Dos carrets de fusta, recoberts de zinc, amb les seves corresponents cavalleries i gorniments.

Un rodet-atapidor, buit pesa 2.100 k. i ple d'aigua 4.500

Un carro tancat, recobert de ferro galvanitzat, per als desperdiciis de l'Escorxador.

Un carro tancat, de fusta, per a recollir els animals morts de la via pública.

Quatre carros volcants, d'un metre cúbic de cabuda.

Quatre carros-carretes, de baranes altes.

25 pics, 25 xapes, 25 pales, i ferramentes per a empedrar per dos oficials; 36 capots-parapluges; 36 esclòps;

36 gorres d'uniforme, amb les seves divises i números.

Tres mangueres de goma, de 8 metres de llargada i 50 centímetres d'amplada, de cinc teles, amb les seves aixetes, enxufes i claus, per a regar els carrers. Tres parells de cuixinets i porta-mangueres.

Una tartana de sis seients, amb els seus gorniments.

Una premsa d'embalar papers i draps. Dues bàscules.

Dos carros-botes de fusta, de sis cargues, amb les seves regadores.

Cinc carros de fusta, per a transportar fems i brossa.

Dos carros-botes de fusta, per a transportar comuna als camps, de cabuda nou cargues.

Vint parells de gorniments de cavalleries i deu ramals també per a cavalleries.

Informes en la impremta d'aquest diari, Llovera, 31.

El cas més senzill de TOS

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions tranzitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el millor que pot recomenar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i tan desapareixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

Litincides Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

RIQUÍSSIMA AIGUA DE TAULA

Exigiu sempre el nom LITINCIDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes,

UN PAQUET SOL 10 CÈNTIMS

El Reconstituent millor

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cas rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensables per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, entortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA - Arraval Sta. - **REUS**
- Agna, n.º 80 -

Sense aquesta marca

aparell **NO** és un Gramòfon
= CATALEGS GRATIS =

Companyia del Gramòfon S. A. ESPANYOLA

Èxit colossal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑA** - Carrer Major, 22 - Despatx: 24, pral. - **REUS**

Dipòsit de Reloçeria.-Reloçg. de butxaca i Deperadors des de 2'90 p.

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA

Bou de la Plaça Nova, 16

Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)

Hospital, 4 (Estant).

REUS

Guell i Mercader, (Hostalets), 22.

Telèfon 359

Arraval Santa Agna, 5.

TINTORERIA de

Manuel Cibiach

Se renta i tenyeix tota classe de roba. — S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7

REUS

A. Terrafeta i de Barberá

Comissions Representacions

Arraval Robustor, 38, 1.º Reus

Taller de Cerralleria d'obres JOAN ADSERÁ CAMPS

Carrer d'Alegre, 17. REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagá, de Barcelona, i reparació de les mateixes.

ACADEMIA de DIBUIX i PINTURA

Dirigida per

DON TOMÁS BERGADÀ

Professor suplent de dibuix del Institut General i Tècnic d'aquesta ciutat. Classes de dibuix línia, figura, adorno, paisatge i al natural; pintura al oli i aquarel·la i al temple per a pintors decoradors.

Classe especial per a senyoretes. — Se prepara per als que cursen el batxillerat a l'Institut

Hores de classe convencionals — Classes a domicili
Arraval baix Jesús, 31, baixos

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Mont-rois, 37

REUS

Esteve Massagué

Comissions-Representacions

St. Llorens, 8, 3.º

REUS

JOAN PUJOL

Recader de Reus a Barcelona

Arraval alt Jesús

REUS